

ПЕТКО СИМЕОНОВ

СВЕТЛИНА НАД БРОДА

2015

© Петко Симеонов - автор

© речитативи

© Майя Димитрова - редактор

© Омда - оформлание, предпечат и издание

ISBN 978-954-9719-85-7

ХВЪРЛЕН КАМЪК

Животът е зад мен, пред мен е вероятно нищо. Години в малка бройка, ако са години...

В друга точка на параболата на живота бройката щеше да е супер важна.

Раждаме се. Вървим нагоре. На ръст... На ръст! Не мислете друго.

Глината се меси. Глина си остава. Но омесена е гъвкава, добива жили, става яка, от нея може гърне или паница да се извърти на колелото на грънчаря.

Тъй расте. Събития различни месят характер, ум и душата крехка, омесват те човека и хуква той по житейската пътека.

Пътеката криволичи все нагоре през камънаци, трънаци и нийде няма знаци за правилна посока, когато тя се раздвои или изведнъж изчезне в треволяка. Ако е трева, добре. Може да е скрита яма или мочур без дъно, а се случва паст на звяр зъбат...

"Нагоре!" викаш, но то не значи, че в чуждите очи към Небето си растял. Душата себе си познава, расте приятелството ни със нея.

Тъй.

Родил съм се случайно. С мнозина е така. Заченат в скрита страст младежка, без дори искрица за идея, че може непознато нещо след месеците утвърдени с плач да издаде какво е станало тогаз. Вече бебе, едвам съм оцелял. Едно по разкази го знам, за друго се досещам.

После вече помня. Не едно и две. Върволица от полегнала осмица.

За камък ще разкажа.

Като деца играехме веднъж в крайречната гора. Покатерих се на дърво шумното. Десетина метра над земята. Към другите деца, улисани в общата игра, завиках да ме видят. Бях горд, че под мен е толкоз страшно. Гранитни кучешки зъби

стърчаха със зелена плесен. Вечност рязали пролетни води.
Стърчаха като немити ножове готварски.

Клонът, на който се държах, се огъваше от тежестта ми.
Още виках към децата, когато със страшна сила камък профуча
край моята глава.

И сега го виждам как лети към мен. Голям като яйце на
гъска. Тъмносив. Със загладен ръб. Силен речен камък. Твърд.
Двадесет и четири каратова омраза уплътнил. Леко, съвършено
леко се превърта. Проби листата, не засегна клон.

Нямах време аз да трепна, когато го видях. Той разкъса
зелената завеса, устремен към мен. Щеше да ме шибне вдясно, по
челото или във окото. Казах, че дори да мигна не успях. Усетих
как премина над ухото. Мълчешком ме лъхна, докосна ми косата
и нещо май прошепна.

Бързо от дървото слязох. Бих рекъл – любопитен. Акълът
– детски. Завиках: "Кой хвърли? Щеше мене да удари..." Децата
дори не ме и чуха, гонеха се между дърветата големи. Наоколо,
край реката, до градчето, хора всякакви вървяха...

Случая за десетилетия забравих. След странен сън
изплува и ме вдигна от леглото.

Някой искал е да ме убие! Камъкът не би могло дете да
хвърли. Бяхме малки.

Възрастен през гората е вървял, зърнал ме е сред наш'та
врява, знаел е, че съм аз, видял е как се втурвам към дървото – да
покажа ловкост към върха му устремен...

Беше след войната. Градът, разделен на две – "свои" и
"чужди". Мъчения и смърт на Чуждия! Зверове във смъртна
схватка.

Не си криеха боята – "червени" и "зелени". Такъв беше
цветът на бюлетините на изборите най-последни. "Битите" си
боядисваха оградите зелени, другите развяваха червени знамена.

По бащите разпознаваха кое дете е "свое", кое е "чуждо".
Децата сами не се деляха. Трябваше да поотраснат, за да зачене
тяхната делба...

Един връстник умря отровен. Дал му някакъв човек
бонбон. Бяхме в гениалните години – около петте. Няколко деца
паднаха от дървета като презрели плодове. Друго се удави във
вода до колене. Вярно е, че бяхме шури, но сега с побелялата
глава си мисля, че политическите схватки бяха натежали на

кантара. Започнаха да бягат от градчето семейства със деца. Заселваха се по краища, където бяха непознати. Не идваха на гости.

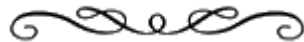
Разумът се бе стопил. Невежество, простащина и импулси на глупци владееха активисти на червени и зелени. Люде с вечно немити зъби, мръсни, ядени от дървеници, въшки и бълхи. Облекчаващи се къде и както падне, псуващи на воля, с постоянно битите жени...

Премятащи броеници, с оформени калпаци, с мустаци, в бръснарницата – мъдреци, в кръчмата – политикани...

Прости, прости, прости... И "червени", и "зелени". До днес са все такива, макар със цветове различни и глупост променена, но винаги платена.

По дървото се катеря. Не е важно другите да видят докъде съм стигнал. Гнездо съм построил, отделно друго. Там камъните, хвърлени по мен, събирам.

Дялкам ги за стъпала. Стълба до Небето ще издигна и от горе ще ви викна: "Здравейте, още ли замеряте децата?".

ХЕРГЕЛЕ

Необяздени умове се скитат из землищата и от нямане какво да правят се търкалят с магаретата редом.

Стават, размахват весело опашки, от прахта гърбовете си премитат, пък разгонват и мухите.

Сетне почват да се ритат, удрят си чифтета и със цвилене възторга си споделят.

Така с глъчка и пръхтене решават нещо да направят.

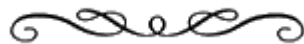
Умовете необяздени се строяват в хергелета и се втурват вкупом да преминат през чертата.

Чертата, където всичко е прилично, чисто, подредено, ясно и разбрано.

Препуска хергелето на умовете необяздени и от прах, тропот, цвилене, чифтета, чертата се не вижда и губят своята цел умовете необяздени.

Така е за добре – на себе си приличат – объркани, хаотични, разпилени...

Умовете необяздени, необяздени умират.

ВЕЛИЧАЯ СВЕТЛИНАТА

Живях глупашки, виждах до безкрая, тъй се бях родил, не познавах тъмнината, невиджана бе сянката от мен.

Живях глупашки, газех във морето като в селска бара и крещях на воля редом с птици, зверове и риби.

(Рибата без звук крещи!)

Живях глупашки, всичко мигом схващам и стъписан, виках: "невъзможно е да бъде!", „нещо не разбирам”...

(Упорито търсех тайния му смисъл.)

Пример на тебе, публико, от въже и кол събрана, аз ще дам.

Хващам книга, мигом проумяна. Сковавах се от ужас. Не би могло да бъде толкоз просто. И то замазано. И с потекла лига! Щом цяла книга човекът години е творил, виж вратовръзка има, спи с пижама, вози се с кола (колите бяха рядкост!), другите ръката му целуват, фанфарите надуват, барабани бият и пискат, и подскачат, и с илюминации небето чак закриват, звездите се не видят от изригналата слава, а аз какво?..

Тук има тайна, за мене недостъпна. Прост съм аз. Неук. Изглежда, че съм тъп...

Ще компенсирам с упоритост.

Отново книгата четях...

Не! Категорично не!

Не би могло да бъде туй, което аз разбирам! Защо ще бъде авторът въздиган, ако е написал онова, което ми се струва, че е казал? По приляга с коприва задника му да нажулят и да го запратят наново в първи клас.

Значи зад словата има нещо друго, има смисъл, скрит в дълбока пещера.

Пещера: тъмна, с влажни лабиринти, с мрежа от тунели, тунели със стени затапени, с пропасти отрязани. Чудовища живеят там. Чудовища четирикраки. С крака-лапи и ножовенки. С червено светещи очи, с мечовидни жълтеещи зъби и с дъх горещ, дъх с воня на развалена карангия. А-у-у-р-р-р-у-у-у...

Отчаян мислех: аз нямам пропуск за тази пещера. Но дори някак си да се промъкна, там е тъмно, нямам аз фенер, лампа, дори кибрит или огниво. Набирах смелост, изправях се и казвах:

Дайте факла!

Поне свещ да имам.

Ще вляза в непрогледната гърловина, ще вървя напред. Или ще открия изход, или ще се пребия. После ще начертая карта и вие преценете, щом като там в пещерния лабиринт май скитате се хей така – подрипвайки от крак на крак, та вие преценете, дали правилно съм аз пътя начертал. Дали съм аз един от ваш'та група. Туй е моята мечта. Да чуя: ти си като нас!..

Ако няма свещ, нека някой да ме води. Ще го следвам без въпроси. Ще стъпвам предпазливо, няма да се спъвам, няма да политам. Ако звяр пред нас застане, в битката юмруци ще размахам. С тялото си по матросовски гърлото му ще затъкна...

А Те – Гледаха ме и Мълчаха. Бяха плоски. Изрезки от хартия, лепнати върху дъска.

Набирах нова смелост:

Ако и туй е невъзможно, опишете ми какво има в тази пещера. Искам зад словата тайната да зная. Кажете ми. Търся смисъла. Обяснете. Аз съм един от вас...

Те ме гледаха с плоските лица, с плоските тела, но стърчаха игловидно като зъбци от стар дарак.

Навеждах примирен глава.

Копнеех зад думи в книги, вестници и жива реч да открия таен смисъл. Защото думите са параван. Те картината рисуват, но картината не е край на Света. Зад нея има нещо друго.

Нали логично е така да бъде?

Нали?

Какво е то?

Стоях вторачен в паравана пред картината известна:

Вървяха в строй войници, бригадири, работници, работнички, роби на труда. Строяха язовири, юзини, заводи... Оряха поля... Скъсени петилетки падаха една по една. Стоеше вождът и сочеше напред... Женеха се, деца гледаха, криво-ляво времето им свършваше, ох,ох, Бог да ги прости...

Какъв е смисълът в картината огромна, полукълбовидна, хоризонт и небе закрила? Какъв?!..

О, Боже, нищо не разбирам. Глупак съм аз.

Сигурно така да съм умрял – вторачен в паравана. Не поглеждаш ни назад, ни встрани. Да съм умрял, на стълб от сол превърнат по причини на Библията обратни.

Но се случи чудо. Чудото силно ме изплаши. Дори тогава не разбрах, че чудо е било.

Беше летен ден. Вятърът продухваше града. Очите от прах сълзяха, между зъбите хрущеше пясък.

Бях отново сам. Народът в пещерата беше се забил. Там виждаше и в лабиринта в безкраен валс живота си въртеше.

Ходех по улиците изоставен. На сянка се поспирах. Заглеждах се в дървесната кора. Кожата е тя на милото дърво. Едно – нежно го поглаждах, друго – одобрително потупвах. Сълзеше стволът му, поразен от рана. Не унивай, брат – ти поне си имаш място, корен имаш на този Свят.

Нататък продължавах, четях обяви, некролозите избягвах. Витрините разглеждах. В отраженията виждах – сам съм. До мене няма никой. Както казах, всички бяха в пещерата.

Затуй почерпих се с бира. След петата в джоба ми нищо не остана.

Отново тръгнах. Реших да вляза в учрежденска сграда. Там един познат беше смисълът открил зад талашитено бюро. И до него кошче. Редувахме се с въпросния другар при жена самотна. Искях да го питам – тази вечер ще бъде ли при нея... Въпрос безсмислен. Знаех, че редът е мой, но защо да не побъбря в този летен, пращен ден със съребрения роднина неформален. Все пак близък някакъв човек. И няма да съм толкоз сам.

Портиерът (с него не говоря, но му казвам "добър ден") мързеливо ме погледна и ми даде знак, че роднината го няма. Успокоих го със ръка. С кратък жест му се изповядах – приятелю, ще се кача, времето е без пари, сам не знам накъде съм тръгнал, ще отида до вратата на кабинета празен, ще почукам, за да чуя ответното мълчание (все пак това е отговор – нали?), бравата ще натисна (опит съм направил някъде да вляза – нали?), не бива денят ми да премине, без да съм направил крачка, дори безсмислена да бъде, един от вас да стана. Нали? Ти, портиер такъв, щом тук стоиш по цяло денонощие, значи намираш, че си струва. Ти си един от тях. Твоят ум вижда в пещерата, оправя се в тъмния лабиринт, а аз какво? Глупак съм аз. Недостъпен е за мен смисълът от теб намерен. Ще се кача!

Той изпуфка със презрение – качи се, биро празна. Но внимавай! Не вдигай шум, не цапай, не чупи. Свърши каквото си намислил и се махай.

Случи се, както предполагах: почукване, натискане на бравата, поклащане за минута в размисъл привиден пред нямата врата и отново по стълбите надолу. Рекох си с досада: и аз съм глупак безумен – смисъл търся в чукане по заключена врата...

След шестото стъпало!

Беше след шестото стъпало. Зная. Помня. По стълбището в посоката към Изток.

Изведнъж като беззвучен гръм. Ужасен. Страховит беззвучен гръм.

В мен сумрак настъпи.

Сумрак.

(Не бе чак сумрак, но го наричам тъй, за да бъде подчертано!)

Миг преди това Светлината обливаше Света във мен. Тъй се бях родил, виждах до безкрая, не знаех, че има сянка, сумрак и тъмнина.

Сумрак настъпи!

(Като в театър. Преди Отело да излезе, светлината слиза по стълбата към пълна тъмнина...)

Застинах във мъртвешки ужас. Какво се случи? Какво беше туй?

Побягнах. Прескачах стъпала, портиерът изплашен се развика, хлопнах зад себе си вратата... Да! Грее Слънце. Навън е светло, както и преди. Но в мен сумрак настъпи! Нещо стана...

Открих приятел. Разказах му подробно, той не ме разбра. За каква светлина говориш? Дойде жена му, психолог заводски, и потвърди: измисляш си, но е от преумора.

Съгласих се: туй, струва ми се, е нещо сложно. Сигурно е с латинско име и се лекува с хапче. Искам предишна Светлина!

Докторът – партньорът ми по бридж, не каза нищо. Даде ми рецепта за сироп и витамини, а вечерта със него в кръчмата седяхме. "За Светлината в моите книги не пише нищо, а и не зная такава диагноза. Навярно е невроза..."

С часове привиквах към сумрака (така очите с тъмнина привикват), но бях прозрял: в душата свети Светлина и при всекиго е тя с различна сила.

Чудо беше туй.

Чудо!

Да видя Светлината чрез изпратен ми сумрак.

Благодаря за урока, Отче мой, винаги си ти със мен...

Дар е Светлината. Светлина се казва тя.

Тя е неизразимо с думи благо.

Викнал умиращият Гьоте: "Светлина, усилете светлината!"

Хукнали пердетата да вдигат. Не знаели, че това било смъртта. Тя е тъмнина. С нея Светлината гасне, но дали завесата се вдига и на сцената започва представление – незнайно е за слабия човек...

На утрото, след посещението при моята роднина, всичко като че ли беше осветено, както и преди.

Подозирам, че не е така.

Но дори да е така!

Дори да е така!..

Изводът за мен и за тебе, публико беззвучна, е струва ми се важен:

Всичко е само параван.

Дали вожд стои, или капиталистът сръчен – все е тая. Часовникът върви. Като валяк се търкаля. Дали си добър комшия, в буркан затворен, или си професор многоучен, на катедра разпнат – все е тая. Отвсякъде е параванът плосък.

Параванът обитава дори (за да бъде видим маскираният с брада по черковните тавани) Господ Бог, а Иисус Христос го пита: защо ме ти, Татко, изостави?

(Параванът мисловен връх постига във сюжет. Смисълът се подменя със интрига...

Защо?

Защото пещерата съществува.)

Как да не зададе въпроса свой блестящият от безкрайна Светлина Иисус?

В тъмнина живеят душите на безброй. От зрелища разбират само...

На тълпи се движат по законите на доктор Браун. Не знаят, че са слепи оглушали. Смятат за нормално носът да бъде радиус на умствен хоризонт. Чудовища двукраки. Лепкаво космати и миризливи. Със жълтеещи зъби и с дъх горещ, дъх с воня на гладна карантия. Бутат зурли. Цицка търсят да захаят

На вимето

На кравата голяма.

(Животът може да се оприличи на крава: преживя тъпо, от места съседни излизат лайна, пикня и мляко)...

Бутат зурли.

Навират ги където случат и мляскане оглася сцената на Светът двумерен...

О, ритуал безсмислен.

Живях глупашки. Облян от Светлина. Лъжех се, че виждам до безкрая. Тъй се бях родил, не познавах истинския мрак, незнайна бе сянката за мен. Застина бях пред паравана, зад него търсех истина да зърна.

Сега живея плоско, редом с рисунките по картината известна (сумракът за двумерното пространство е светлина обилна).

И аз един от тях съм.

Не вярвате?

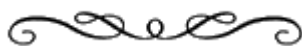
Зурлата ми погледнете. Истина е.

Натикан съм в сюжета и ми съчиняват роля...

Но тъгувам. Прекалена е цената...

О, драма моя.

Искам да живея пак глупашки, облян от Светлина. Да бъда никой, но при себе си останал. Без свян да чукам по заключена врата, неуверен и наивен да стоя пред паравана. Зад него Нищо няма – чернилка без време и размери. Върви някакъв Сюжет и пред него – Светлина...

БЕЛИЯТ КОН

Приятели любими, при къртиците емигрирали, надничате в съня ми зад завеси от мокри коренища. Зад фередже от кал усмихвате се по черепния начин.

Не мислете, че сте мъртви, ако такава мисъл се върти в главите ви, прекалено костеливи. Живи в моя свят вървите, вървите със звучни думи и ритмични крачки по улиците, от громол оглушали. Седим си в кръчми, макар за другите да сте незрими, говоря с вас, а вие си оставате умници – приятно е да слушам мълчаливия ви глас. Преразказваме вицовете стари, смеем се на Швейк, споглеждаме се възхитени от Остап, под масата ни мърка котарака Воланд, някой декламира Хьолдерлин, друг подхваща Рилке, избухва спор за Хегел, Ясперс, Вебер...

Тук сте казвам, себе си да утеша, но искам аз да знам: Защо решихте да избягате от общата ни маса? Без предупреждение се получи. Изненадан на масата съм сам. Останаха чаши недопити, димящи пепелници и неплатена сметка.

Аз ли трябва общата ни сметка днес да плащам?

Помните ли вие, потънали в Земята, потъващи в забрава, о-о-о, какво ще помните глупаци мои, приятели любими, незабравими до самата смърт... Нищо не остана.

Помните ли вие как, разчекнати на двата коня, мрехме всеки ден?

Белият, ръснат със звездни капки, яхнат от юношата с раираната пелерина и широкопола шапка. Пръхти до него конят черен с ездач старик, със скована челюст, фъфлещ неразбрано, о-о-о-о, неизплакани сълзи по коня черен. Седнали сме зад старика, в общи гащи сме със него, мирише мокрият му памперс, а през врата сме хванати със ласото на другия ездач...

Един до друг са двата коня, на кого да викнеш дий!..

Приятели, защо избягахте от общата ни маса? Случи се без предупреждение. Изненадан на масата съм сам. Останаха чаши недопити, димящи пепелници и неплатена сметка.

Аз ли трябва общата ни сметка днес да плащам?

Ще дойде, виждам, около бара суети се, човекът в черно, Черноризец Вечен, прелиства тефтера свой, към мен поглежда, ще дойде и ще каже: „Плащай!”

Ще почна да се бъркам, знам – в джобовете нищо няма, но в сценката със него, трябва да се бъркам, докато той не зададе въпрос: „Как не ви е срам?”

Чак тогава, засрамен, с поглед най-смирнен, ще закаканижа оправдание:

„Черноризец мой, виж, измира наш'та генерация, някои още шават, но и те, един подир един, до един, отвъд ще бъдат, за там и аз съм се запътил, вярно е, не бързам... Значи, питаш за наш'та сметка? Ше ти кажа, Черноризцо. Ти тъдява беше, трябва да си чул. Захласвахме се ние, захласнати със дни стояхме по висшите науки, по стиховете песнокрили, по неподвижна проза, прилична на дълбоката вода. Но забрави за нашите възторзи. Спомни си за шепота страхлив. Как с лица, покрити с шепи, шепнешком бродирахме виолетовите гъби и оглушителния гръм, изпепеляващия огън, приготвен нас да опече от онези, в чиято истина се ний кълняхме.

Лети самолет високо... Не, не, не... Ракета, умната ракета лети към нас, защото войната е студена, студена като смърт, за нас приготвена, в душите ни закотвена. Зад решетки на медена доктрина (решетки с мед намазани!) затворени седим. Слънцето блести в очите, вятърът подухва, повдига ъгълчето на бялата покривка, пяната във бирените чаши беззвучно изтънява, а ние шепнем: ракетата е нова, браво значи. Техниката Там хвърчи напред, но страшно е, насочена е тя към нас със своя атомен заряд. Децата ни са дребни, на люлката сами едвам се качват, да ги люлеем искат, пискат, кряскат... Жените ни пристъпват с наново наеддрелите кореми...

Ние шепнем: победата е ясна. Туй не е живот, хляб не стига, калпава направа е граденият завод, бедни сме. Гърлата ни от тумор са сковани... Свобода желаем. Чуждата победа е добре дошла...

Някой задава въпросът страшен:

„Защо ти е тяхната победа, когато в адската война копърка изпържена ще станем! Любимците ти идат като готвачи твои!”

Изтръпнали, край масата седим. Значение нямат ни Хьодерлин, ни Бийтълс, нито Гьоте.

Смисълът, разлистен като фикус, израства сам: да съборим старика от седлото. Да хванем юздите на коня черен и да препуснем редом с коня бял.

Прибери тефтера си, Черноризец Вечен, прибери го...

Със сърце и ум да искаш чуждата победа, която теб и всичко твое се заканва на пепел да превърне. Кой сме „ние“? Кой са „те“? Всичко, викаш, било е само дунанма? Не знам. Къщата ни е на лошо място. Накрай селото. Рече ли някой да го пали, на наш'те купи клечката ще драсне...

Добре. Войната без изстрели завърши. Не съборихме старика. Още сме в неговите гащи – памперсът вони...

Но ласото го няма...

Черноризецо, на мое име сметката пиши на общата ни маса. Другите през тунела се провряха. Останах сам. Сега се сещам – сам винаги съм бил. Сещам се и забравям защо съм се сетил...

Пиши – плащам с факт безспорен:

Един до друг препускат двата коня, напред летим. Може в пропаст да пропаднем... Но докато падаме, ще мислим, че летим.

Приятели любими, при къртиците емигрирали, надничате в съня ми зад завеси от мокри коренища. Зад фередже от кал усмихвате се по черепния начин.

Чакайте ме там – в края на Тунела.

Не зная дали ще имам новина за вас. Но повод ще ви дам. Безсилни, пак ще се напием.

НА ПЪТНИЦИТЕ СИЛА ДАЙ

Здравей, публико, без йерархия подредена.

Здравей, мой плосък свят.

Разказ днес завъртам за далечно наше време. Като въртележка панаирна ще го завъртя, на скорост пета ще го включа, закопчайте си саката, полите с колена стиснете, дръжте се кой къде завърне, хей сега ще ви се свят завие.

Бяхме стигнали реката. Спомняйте си вие. Зима. Студ и рехава мъгла. Милион народ в безкрайна върволица. Небесен купол, подпрян със знамена, хоругви; огласян с песни, викове. Жени, деца, народ...

Аз отпред вървя. Виждам водната стихия. Виквам с пълен глас: Стигнахме брега – да преминем или да умрем, стъпкани от фараоновите колесници?

(Питам, а треска ме тресе! Бучи реката страховито.)

Зад мен, със гласове безброй, шуми народът: Води! През брода! Стига робство! До тук тиранство!

О, Боже, колко чудно е и страшно.

(Леко съм облечен. Водата е студена. Тракат ми зъбите.)

Да избягам искам, а съм задържан. Държат ме преторианци доброволни, и хором ме заклинят: „Говори! Говори!”

Искат аз герой да бъда. През брод народ да поведе.

С ръце ме вдигат, прав стоя върху щитовете кръгли. Поклащам се. Може и да падна. Хващам се за своя глас.

Спирам да съм аз, превръщам се във думи красни. Оловото на злато става. Гърми речта ми. Народът е замрял, безброй очи ме гледат, издигат ме високо, високо (там въздухът е разреден и се диша трудно). От Горе истина за тях изричам, погледите се втвърдяват, скала създават, а аз съм съвсем смутен от чудото със тях и мен...

(Следва сцена втора.)

В къщи се прибирам изтерзан, ръцете ми треперят, целият вибрирам – на антена ставам, но не знам дали приемам, или пък предавам. Май от нерви се треса.

Заклучвам се във хола, на жената казвам „тихо”, на децата – „лягайте да спите!”

Коленича пред саксия здравец и мисловен кръст голям.

О, Боже, казвам, недей така. Моля те с молитва най-гореща, освободи ме от таз задача, нека друг да бъде, виж колко много има... Има хора знатни, с ордени, пагони, титли... Ходят с букли, ръсят се със пудра. Имат бузи като цици. Гледат празно, говорят бавно. Все са първи, все са прави... От тях вземи!

Не искам, Боже, таз клатушкаща трибуна, да стоя пред хиляди лица, устата да скандират мойто име, в нозете ми да коленичат, ръцете ми с целувки да покриват.

Кой съм аз?

Виж ме, Боже. Саморасляк в изоставено поле редом с лайки, тръни и кратуни...

Разбери ме, Боже, нищ съм аз. Познавам бедността, с глада от малък съм на „ти“, века преполових, а дрехите ми се събират във бохча, всеки ден стотинките броя, децата си със зор изхранвам, покривът ми винаги тече... Имам само себе си в събран във шепа свят. Много съм грешил, грешил съм, че даже ме е срам. Но си плащам, Боже. Признай ми туй и те моля от сърце, зачертай от мойта сметка някои централни грехове...

Не ме наказвай..

Освободи ме от този вот: да търся брод на чудовище хилядоглаво. Не ща! Другиго викни...

Тъй говорех аз на Бога вечерта, когато сложи се начало.

Слушаш ли ме, моя публико безгласна?..

Слушаш?...

С кавга се молех аз тогава.

Пред здравеца, в панеления хол виках шепнешком. Раздирах свойта риза, главата си посипвах с пепел:

Господи, виждаш сам в разголената ми душа: желая да ме отървеш...

Отърви ме, Боже!.. Защо мълчиш?...

...

(Бог наистина спотаен стоеше зад пердето. Ни звук, ни светлинен знак.)

Продължавах пак:

Ако правилно разбирам твоето мълчание, то не е колебание. Няма да ме чуеш.

Мене си избрал, а ти не се отмяташ. Искаш аз през брод народ да поведеа.

Добре тогава. Спести ми следващата сцена. Не съм юнак. Не съм глупак. (Глупав съм във много, но други направления.)

От таз трибуна, на която днес изглеждам тъй велик, път нагоре няма. Следва търкаляне надолу. Пропаст ли стои пред мен, или приятен лек наклон?

Разбирам. Ти работиш със реални хора. За тази роля трябва на мен подобен, а защо ти е подобен екземпляр, когато оригиналът коленичил е пред теб в тесния ми хол?

Ще се напрегна! Като бивол на баир ще коленича, но товарът ще изтегля. През брода ще поведе народа. Клетва давам.

Но пусни ме после да сляза плавно. С парашут, на меко, а не със шут. Туй за мен е главно. Ще легна в гьола на деня, ще пръхтя от кеф, опашка ще размахвам... Ще живея своя малък, скромн, тих живот на твое глинено творение...

Знам. Мълчи. (Не се обаждай. Ще ме стреснеш.) Ти кроиш ми друго. Предвидим си, Боже. Всеки път постъпваш по еднакъв начин. Драмата е многократно разиграна. Не съм за тебе изключение.

Ролята я знам и тя ме плаши...

(Тук следва пауза, публично любима! Тонът ще сменя.)

Тези думи мълвях тогава, йерархично коленичил пред здравец във саксия.

О-о-о, Иисусе Христе.

Прости, че името ти тук намесвам.

...Чело опрял в мокета мръсен, очи затворил, дишах тежко. Страх ме беше доста.

Редът е мой!

Зъби да стискам, пред тълпата ще развявам думите, които са за тези дни. И да имам силата за следващата сцена, защото всичко ще бъде според хилядолетен код. Пропуск няма!

Ще бъда разпнат.

Възкресение не се предвижда. Стига едни възкръснал на този Свят. Възкресяващата служба е разпусната отдавна...

Сега са речите, овациите. Сега краката ми ще ближат. Няма страшно. Захарно петле не съм. Да ближат и облизват, защото важен е многогодишният послевкус.

Ще трябва да преглъщат живота свой! Съдбата си на смъртни, бедни хора...

Осанна, осанна, ще ечи Небето. Мойто име ще се слави, а после на кръста ще увисна.

Месеци, години ще вися, като забравен наниз червени чушки. Ще вися с лайна обливан... Мухите ще ме кацат, ще се покрива с мухъл.

Ще минават покрай мен, крак ще вдигат, ще ме препикават краставите псета. Утрепали се да са мъдри, все тичат да са първи, лаят през деня къде-кого завърнат, нощем на умрели се преструват... От устата им смрадливи газове със срамен шум простора ще огласят.

О, смрад, публично любима. Хвани носа си, но ушите отвори.

Добре, че тебе, публично, те има във вечното събрание. Слушай и чуй добре.

Знаех, че ще увисна като миризлив парцал в запустяла къща. Знаех, че от храчки ще лоясам. Ще бъда непогребан труп, от глутниците влачен по замръзнали сокаци. Ще ме ръфат лешоядни свраки с челюсти на крокодили. До озъбен кокал ще ме ръфат...

Знаех, че тогава – тогава унищожен напълно, ще заема свойто място. Свойто тронно място.

Троха на трон.

Троха с корона.

(И тъй се случи, както знаеш.)

Не когато народът замираще от моите думи, а после, после, когато увиснах разпнат и окончателно умрях навеки, тогава станах нужен. Истински централен. Главен!

Тогава станах воистина потребен, защото за множеството тъпо, предвождано от подобните персони, беше важна друга мисъл (Нали мисълта крепи човека? Нали мисълта прави този празен сламник видим?). Обърнаха се те към мен, с лицата цвеклоглави. Оправдателния извод подредиха във слова:

„Бог нехае за речите държани, тогава пред мътната вода, под небе, окичено с камбани, речите истина не са и той е никой! Той е нищ. С глада от малък е на „ти”, няма втора риза, покрив му е звездното небе. Бос през дните си върви и всеки може да го лъже. Не са важни литналите над реката думи. Няма свобода, равенството е глупост най-голяма, братството е отхвърлено отдавна. Умря на кръста тоз глупак и възкръсна в миризми зловонни.

Трябва да живеем по правилата други и познати: Вземай и не давай! Лъжи, мами, юмруци стискай, зъби се и хапи. Важно е да имаш! Власт, слава и престиж купува се с пари. Човешката анархия неизменно подрежда се във йерархия! По стълбата ѝ невидима и видима върви се със измама и със сила... Със труд и доброта живее се и мре във беднота. Няма брод за този народ! Не премина той реката...”

...

Тъй стана, моя публично всевечна.

Изиграх до края ролята в драмата известна.

При мен така се случи, че я знаех отначало. Горд не съм. Е, имало е дни, в които съм се лъгал, но за кратко. (То за драматизма на драмата е нужно.) Измеримо е с минути. Часовник нямам, но съм броил до двайсет и после съм изпивал чаша-две вода чешмяна. За прочистване от измамни мисли. Бъбреците са за туй. Ненужното се изпикава...

Знаех всичко как ще свърши, а не биваше да спра, защото:

Има брод за този народ!

Той и днес е там, дет' си беше, в онова кънтящо, наше време.

Брод със думи изграден.

Виждам го и знам къде е. Наоколо се лутат – питат: де е? Де е? Аз, за Космоса нищожен, за себе си – единствено възможен, как да замълча? Не мога и не ща. Къс по къс наново ме режете, ще викна пак:

Има брод за този народ!

Бродът е със думи изграден!

Думи митингувани във редки дни: човещина, солидарност, братя, свобода, правда, щастие, любов, права, закон... Равенството и справедливостта мечтана...

Свободата, братя...

Думи като колони на сградата огромна.

Думи като пътека, път, звезда, хоризонт, основа, стъпало, ъглов камък... Думи, правещи човек. Думи, слепващи народ. Решетката кристална на скъпоценност най-велика.

Дълбоката река тече, бързеят бучи, но ето – там е плитко, спокойно плъзга се водата върху издигнатото дъно, там е бродът.

Брод през вечност безначална.

Вървим, вървим и няма бродът край. Около нас реват вълните тъмни, чудовища във дълбините дебнат, иде, надига се

мътната вода, нищо се не види, със залитане и донякъде
страхливо пристъпваме напред, търсим с крак да стъпим върху
твърд.

Векове вървим през брода.

Чуй ме, моя Публико, в този плосък свят.

Не спирай да вървиш. Знаем, тежи сегато. С труд го носим.
Понякога боли.

Който иска с „ох“ небето да продъни, нека дъни. В тъмна
нощ се види, че то е кърпено зебло. Зад него нещо свети. Който
иска, нека пие, дано пьян забрави, туй що глупци не знаят. Той
ще наиде свобода и смърт юнашка. На когото му се пъшка, нека
пъшка. С добро ухо се чува, че туй е мях. Огнището разпалва.

През брода да вървим. Жарта във шепи да крепим. Кривнем
ли встрани, въглените ще се цопнат с куршумено свистене.
Зачернени ще се издавим. Зад зеблото тъмнина ще възцари.

Да вървим, вървим нататък. Този славен поход няма край.
(Началото никой го не помни.)

Около нас реват вълните мрачни, чудовищата дебнат в
дълбините, иде, надига се мътната вода, нищо се не види, зад нас
громолят фараоновите колесници. Кряскат юроди – негови
войници, и гърла дерат: няма път. Няма-а-а-а...

Със залитане и донякъде страхливо пристъпваме напред,
търсим с крак къде да стъпим. Хиляди – маса – народ. Селянци,
работници, учени разни, млади и стари... Стъпка по стъпка. Не
със скок, без бомби, без слънчогледи... Напред! Напред!

Векове вървим по път, граден от думи.

Боже, на пътниците сила дай!

Има брод за този бос народ!..

БЕЗКРАЕН СПОР

Затънъл съм в безкраен спор
със миналото, в което пребивавах.
Лишен от правото да бъда себе си,
не успях
(слава Богу!)
да стана друг.
Значи:
останах Никой.
Никой Никоєв!
(Ударението се пада на буквичката "е".)
Здравей, господин Никоєв.
Здравей, господин Дребендреп.
Здравей, господин Празножив.
Аз съм тримата.
Трите лица на един търбух.
Лапам, вечно ненаял се.
Пия, пия с ненаситна глътка.
Лапам, пия,
търбухът се надува.
Пръсва се със звук,
светлини и пушилки илюминативни
и атомоподобни.
Градът е поразен. Околните села, градове и вилни зони,
изчезват в дупките на червеите дъждовни.

* * *

Червеят!
Добре го споменах.
Той е земеделец.
Почвата разрохва.
Плодородието расте.
Той е Важен.
Важен Важев.
(Повтарям: ударението при името фамилно е при буквичката "е")
Здравейте, господин Важев.

Здравейте, господин Пробивен.
Здравейте, господин Гъвкòв.
(Тук при буквичката „ò”)
Той е тримата.
Гледано отдолу –
живее в керемидите (на Ада).
Той е
врабчето на рогати и грешници.
Гледано отгоре –
обитава пода (на Света).
Той е неизбежен,
редом с хлебарки, мишки, мравки,
паяци, стоножки,
кърлежи и листни въшки.
От неговата гледна точка,
точката на Червея полезен –
той е субект за живота си загрижен.

Червеят проблеми има.
При дъжд водата му съсипва гардероба.
Мебелите се подуват и разлепват.
Техниката (бяла и черна) мигом отпадък става.
А дъждовете твърде често
падат.
Падат, тъй като водата не може на небето да стои.
Там съдинки няма.
На червея природата не позволява
от мизерята към успеха да се устреми.
"Ах, защо се червей аз родих?" –
възкликва той и
започва да се гърчи.
Сто осмици мигом начертава.
Продължава:
"Стремежите ми са безплодни,
червей ще умра!"

Тъй е с него.

Но ако червеят,

поради размер и име,
ти се струва
(на теб читателю, на теб!)
странично и пренебрежимо нещо,
помисли за проблемите на слона.

* * *

По телевизията го аз видях в някакъв ужасен нощен филм
(сниман през нощта) за лъвовете, събрани в прайд.
(прайд – семейство ще рече, семейството и поканените гости).
Прайдът нападна малко слонче. Подтичваше дребосъчето
хоботно, допряно до корема (огромен и пепеливо сив) на своята
майка. Клатеше от бързане глава. Лъв един, млад мъжкар, сред
храстите стаен, котешки пристъпи и със скок върху слончето се
хвърли. То приседна и вирна късия хобот. Майка си повика.
Майката – едрата слоница, се обърка в тъмнината. Другите
слонове (ударете в своя ритъм буквичката "о" – втората по ред)
бързаха напред. Тръскаха се тежките тела. След миг изчезваха.
Майката замря, но сетне хукна... Безжалостно лъвовете лов
ловуваха (след първия се появиха три, че още два). Върху
малкото увисваха със нокти и зъби. То размаха бебешки хобот.
Майката се спря отново, на място затыпка и раздвоена хукна
подир своето стадо....

Тя избяга!

(Тук ударената по-преди буква „о“ започва с болка да кънти, а
първата приглася!)

Аз мигом се намесих (с дистанционното програмата
превключих). С изтръпнали гърди попаднах на друг канал.
Сценката, която споменавам, вече месец-два, ме измъчва със
своята невъзможност. Продължила няколко секунди (докато
схвана онова, което виждам) в моето сърфиране без край,
сърфиране на стар и тъп човек.

Като вълни прииждат програмите и се разбиват във вълнолома на
моя хол. Правя обиколки пълни и така унесен в заливащите ме
картини, осъзнавам изведнъж, че от дъската съм съборен и
потъвам в някакъв сюжет.

Случката със слончето ме ужаси, както казах – със своята невъзможност.

Ако антилопа беше или друго маломерно животинче, обичайна лъвска жертва, бих очаквал.

Очаквал и майката безпомощна да бяга.

В сцената, която зърнах, беше слонче. Слонче, майката и цялата рода. Нощем. Забързани. Лъвовете в шубрака скрити. Един се втурва и се хвърля...

И тъй нататък. То с хобот майка си зове. Зове за помощ. Тя не може. Бяга.

(По законите на еволюцията, саможертвените слоници-майки, които срещу прайд лъвовете се хвърлят в защита на своето дете, са разкъсани отдавна и не съществува генът техен в слонските сперматозоиди.)

По законите на спермата никой никому не ще помогне.

Всеки сам е! Сам със своята болка и живота свой.

* * *

(Туй не е поезия и аз не съм поет!

Туй е разбъркан словоред, а не куплет подир куплет. Така певецът, уж певецът, преди години много, но виждам го и сега пред мен в центъра на стария пазар, прав стои и в речитатив реди история за катастрофа страшна, нито пее, нито декламира, разказва случаят печален. Лелките подсмърчат, мъжете – челата свеждат, децата ококорено мълчат, а по вестници и в читалищните сказки мъдри и учени персони до посиняване повтарят: туй е пошлост!...

Намести ума си, седни удобно и чети объркания ред на тези думи. Метафорите са възглавници, натъпкани със пух. Възглавниците аз разпрах! Не искам като дете да те замерям с тях. До възбог хвърчи гъша перушина...

Смисъла хвани, но не забравяй словесната фасада. Ако намериш някаква пролука, цепнатина да кажем, в мойта зидария, отдръпни се и погледни общата картина, ако пак нещо те смущава, смело с въображение дупките замазвай. В тоз строеж сме двама – аз и ти.

Ако аз градя, а ти разграждаш – не ще ти смогна. Ако двамата градим, сградата е мигом построена.)

* * *

Говорихме за червея, а сега за – слона.

Разликата не е в мащаба.

Отлик няма!

Всяка твар равна е на всяка твар.

Живот единствен, скъпоценен, за всеки индивид (независимо каква е твар) е незаменим еднакво!

Важи за червея и слона, за мухата и за вируса свиреп.

Важи и за дъба и стръка жито.

Важи за тухлата и капката дъждовна.

Важи за всичко.

* * *

Екипът, снимал филма за нападнатото слонче, е могъл (не като мен – с натиснатото копче) реално да помогне. Да скокнат и да викнат: къш! Да стрелят. Във въздуха да стрелят. Могъл е прайдът без вечеря да си легне.

Но екипът там си трае. За слончето той нехае.

Знаем как би постъпил, ако сцената в нощта заплашваше човек.

Защото казват: в природата, щом нас не ни засяга, да става туй, което става.

Всяка твар не е равна на човека.

(Щом тази твар наречем човек.)

Човекът за нас е нещо друго.

(Не го оспорвам. Само размишлявам.)

Излиза, че разумът, обосновал тази теза (тезата за първенството на човека) е едностранчив по природа.

Разумът е допълнение към нашите зъби и нокти.

Разумът е истинското ни оръжие.

Оръжие, раждащо оръжия.

С разум неразумно бием се, убиваме и побеждаваме тварите различни.

Разумът създава своята система. Търси причина, открива следствие, чертае голямата картина. Намира цел, средство, че дори и смисъл.

В битката за оцеляване, разумът е нашето оръжие.

(Оръжие –

Сред зъби, рога, нокти, копита, миризми, отрови, пъргави крака и прочие без видим край.)

Значи, копитото на някое магаре, ако можеше система да гради, то щеше нещо (знае ли човек какво?) с нещо да слепи, да нареди верига правилна от следствия и причини, да открие целта копитна и средството копитно, че чак смисъл на копито и даже на чифте. И в таз магарешка система вместо Бог да е разум всевиждащ, всеразбиращ, безкраен, вечен и всемогъщ, върховната причина би била Копитото всегъпчещо, всеудрящо, свръх твърдо, вечно неуморимо.

По начин същи зъбите на вълк, тигър, лъв или там, каквото си речем, биха своята система изградили. И пак ще стигнем до върха на божеството. В този случай: Зъб върху челюстния трон.

* * *

Но да кажем – разумът безкрайно се развива.

Познал генома и всеки ген, и на гена гена. Проникнал в атома до последната му струна, където между нищо и нещо няма нищо.

Надникнал във самото Нищо. Разбрал Вселената с милиардите галактики и че до нея има други по-големи. Познал и тях...

(Все още, все още не твърдя, че тъй ще стане. Говорим всеки ден за Края на Света, забили указателния пръст в гърдата човешка, защото знаем, безкрайна е Природата, но всичко в нея има край. Значи и пред Нас неотвратимо зее той.

Мислим тъй...

Но нека за миг допуснем, че Краят е достатъчно далеч...)

Възможно ли е разумът така да възмъжее, че себе си да преодолее и сам да слезе от пирамидата оръжейна, да се качи и овладее Олимп надразумен, на Света да погледне като цяло и да стигне

друга мяра, където слон, червей и всяка друга твар, наред с безтварните предмети са редом и равни на човека.

Възможно ли е? – питам. – Да надскочим хуманизма и да станем нещо по-голямо.

Тогава, чак тогава разумът би станал разум, а не инструмент от оръжейна пирамида, другарче на копита и зъби.

Тогава, чак тогава би могъл и за човека специална грижа да положи, ако от нея има нужда.

("Специална грижа" –
рекох подчинен на своята природа...)

Да напусне дружината на нокти, зъби, юмруци и ритници, да се извиси над тях и какво?

– Да седне редом до своя Бог...

* * *

Значи, Бог какво е?

Разумът човешки, стигнал крайната си мяра.

Създал и овладял върховна технология.

Сиреч:

Снимачният екип, наблюдаващ нападнатото слонче.

* * *

Всяка твар равна е на всяка твар.

(А нетварните предмети са редом с тях.)

Животът единствен, скъпоценен, за всеки индивид (независимо каква е твар или предмет) е незаменим еднакво!

Важи за червея и слона, за мухата и за вируса свиреп.

Важи и за дъба и стръка жито.

Важи за камък, блато, за връх и дол.

Важи за всичко

Във Вселената, смущаващо безмерна.

Щом си значи с разум:

Не удряй!
Не вреди.
Бъди грижлив стопанин.
Самият Бог бъди...

* * *

Е, ако е така и ти съгласен си със мен, тогава ми кажи: защо на Бог се молим, защо сме недоволни, че не ни помага и закриля в степента на нашите желания?
Защо, човече, се съмняваш в Бога, когато сам разбираш, че ако ти (поради някаква причина) си в ролята на бог, не би спасил нападнатото слонче?
Защо човече, смяташ, че за Бог си нещо по-различно от бебето на слон?..

Мълчиш... С дистанционното прищракваш. Другаде отиваш.
Нима можеш другаде да идеш?..

* * *

Нека продължим:
Ако за момент приемем, че ти имаш разум като самия Бог и се стремиш да се държиш за всички-всичко като грижлив стопанин, но не разполагаш с неговата безмерна сила, тогава как ще оцелееш?
Нали по законите на спермата, вместо бог да бъдеш, тутакси ще станеш слонско бебе сред лъвове преди вечеря.
Кой ще те остави да бъдеш безкрайно справедлив и божествено разумен, ако не си способен да причиниш зло сатанинско?
Равновесието между раздаването на добро (като правиш добрини наистина) и възможността да причиняваш зло (без да причиняваш зло, но винаги да можеш себе си да защитиш) е условието да бъдеш бог...

Значи, Бог какво е?
Разумът човешки, стигнал крайната си мяра.
И създал и овладял върховна технология.

Оператор с камера в космическата нощ и до него пушка.

* * *

Затънъл съм в безкраен спор
със миналото, в което пребивавах.
Казвам: пребивавах.
Всъщност, с него ли споря?

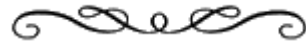
Можех другаде да пребивавам.
Друго щеше да се случи.
Въпросите отпадат ли тогава?
Струва ли си – питам –
който и да е въпрос,
ако е валиден само сега и тук?

(Важните въпроси с космична сила във всяка точка на Вселената,
безкрайна и всевечна, са безжалостните господари! Те владеят
време и пространство от началата преди Адам и Ева...)

* * *

Затънъл съм в безкраен спор
с миналото, във което пребивавах.
Казвам: пребивавах.
А въпросът е известен:
Кой съм аз?
Какво е разум?
Какво – човек?
Накъде съм се запътил?
Въпросът като меч над главата ми виси
Не пита дали съм
Никой Никоев,
с търбуха ненаситен
или
Важният Важев,
гъвкъв и с отворствието задно
за плодородието полезен.
Не пита.

Направо ме разпъва.
Разпъва и в ушите ми крещи:
Възкръсни!
Смисъл намери!

ТОПЯЩИЯТ СЕ ЧОВЕК

Аз съм Снежния човек. Сам себе си направих. Беше трудно, но го сторих. Използвах преминаващо през пъртината семейство.

Накарах ги да спрат. Да се затъркалят в чаршафа на снега.

Мислеха си, че се забавляват, докато не изникнах аз.

Другото дойде само.

Морков е моя нос. Дишам през устата, белязана с парче от тиксо.

Морковът ми пречи. Защо, не знам.

Две копчета от умрял балтон ми служат за очи. Едното падна, но си виждам.

Цукало е моето бомбе. Мълчи бомбето. То знае много. Виждало е таквиз неща, че трябва да мълчи. Длъжността му е била секретна.

На мен придава вид на важен индивид.

Метла със дръжка, забучена отдясно, показва, че съм с две ръце.

Нощем яхам аз метлата и препускам над града. Покривите са още бели. Капчуците във тъмното мълчат. Комини не димят.

Времената са модерни, Бог знае докога.

Тук-там коли буксуват. Други с фарове фаросфат улици и булеварди.

В спални без пердета и с пердета се вършат нощните неща.

Градът е сграбчен от безплътен паяк.

За него хората не знаят и нехаят. Изграден е той от светлина, която те не виждат. Със дългия хобот проверява той човек подир човек.

Проверява им цената.

При някого расте, при другото не ще. Смъква се дори.

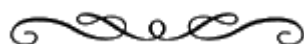
Паякът хора не яде. Създава само нишки. Според цената. Разкъса ли се неговата мрежа, с усърдие се той заема и пресмята кой с кого, кога и как да свърже. С плетка нова дупката покрива и се хили.

Гледа ме като случайно нещо. Дори не ме опипва със хобот, за да претегли моята цена.

Иначе говорим. Глава подпира на облачния плот. Вперва очите многобройни в моето бомбе и ме пита:

– Защо човек те теб наричат?

– Защото съм такъв! – му отговарям смело.
– Ти си, драги, казано съвсем направо – вода. Хаш две о.
Следващите дни изтичаш във канала.
– Тези дни за мен са вечност.
– Ти си въвн от мойта мрежа, теб те няма.
Вежливо се покланям, докосвам си бомбето и на метлата казвам
"дий".
Препускам над града.
Човек съм, себе си създам от мръсен сняг.
Преди изгрев на мястото си аз заставам. Може да не съм оплетен
в мрежа, но имам място.
Край мен пързаят се деца и тича куче. Не едно ме припикава.
Години, десетилетия, вечност цяла, така стоя – край мен пързаят
се деца, възрастните нещо казват, някой вади ми очите, друг ги
връща, трети носа ми сменя...
Топя се бавно. Смалявам се на ръст.
Спрях да скитам нощем. Метлата се проскуба. Виждам паяка,
града заграбил, мрежата си безспирно да плете.
Договорих се с бомбето – преди да се разтопя съвсем, да се килне
и така застане, че в него да се влея. Не искам да изтичам във
канала...
Ще заживея във бомбето, докато се изпаря. Ще се превърна в
облак и паякът ще го подмина.

ПУШКАТА БЕЗМЪЛВНА

Нощ. Изпарения мъгливи се усукват на вълма, кълбета и гевреци.
Полюшват се тръстики.
Върви ловец с ботуши до чатала. Главата му краси бомбе
ловджииско от кече. Перо палстмасово стърчи от него. На перото,
на върха, има нещо като птица. Не пее, не хвърчи. Птицата е
силует, слепен от черупки на боядисано яйце.
Ловецът прилича на загубен.
Загубил се е той, иначе не е загубен.
Умората е далеч пред него, потънала в незримите години.
Страхът е изостанал, никакъв го няма. Страхът препуска.
Изплашен, че ловецът се не види.
Страхът – огромен пес безкрак с очи плачливи и клепнали уши.
Плъзга се по мътната вода с език изплезен, без посока, но със цел.
Да се слее със ловеца и да тръгне със крака. С ботуши до чатала.
Оглежда се ловецът. Лишен от бъдеще и страх, досада го обзема.
Мокро е. Той е сух. Небето е невидима чернилка.
Добре е, дето е в блатото загубен. Има дъно. Засега. Ако по
небето той вървеше, щеше мигом да потъне в звездния безкрай.
В коя посока да върви?
Има само горе-долу, другото е все едно. Мъгливи изпарения,
капки като ситни перли, миризма на гнило, гробна тишина.
Да-а-а, в гроба май е тихо. Отначало ще се чува как червеите
гризат месото, с кратко "пук" ще прихва ту мехур, ту черво и
кръвоносен съд, зъбите му ще почистят от венци излишни, към
края ще има вътрешна борба, те сами ще се ядат. Ще се
преследват, изгладнели, ще се примамват зад ъглите на костите
различни, и победителят ще издъхне, преди да рухне прогнилият
ковчег. Тогава ще зашептят във своя поход корени дървесни. Ще
засмукват неговите молекули, преминали през чревна карантия,
ще погълнат прахта от самите червеи. Ще препращат молекулите
нагоре, нагоре към зелените върхари и накрая ще се озове,
разглобен съвсем, на припек в някакъв си клон, временен
съвсем...

Къде е тука тишината в общата картина? – пита се Ловеца и сам си отговаря. – В блатото живее тя!

Накъде да тръгне? Навсякъде мъгла на парцали и къдели.

Единствен ориентир – върхът на собствения нос.

Няма аргумент защо е тук, а не е отишъл там, и там, и там.

Поклаща се ловецът в двоумение. Другите къде са? Защо остана сам? Отначало бяха много. Всеки свой път ли си избра, или съвсем нормално взеха, че измряха? Няма кого да пита.

Дали не са напред? А какво ли значи туй "напред"? Кой кого ще изпревари, когато е все едно къде си в блатото безбрежно.

Дали пък назад да тръгне? Да стигне до началото на всички начала. Но къде е то?

Иначе го помни. Двор, зелено, цветно, малка къща, калдъръмена пътека, оградена със чемшири. Пред вратата Арка триумфална. Асма. Висят от нея тестиси небесни. Гроздове зърна, покрити с белезникава патина.

Леля му стои отпред с престилка мокра и го чака. Него, малчугана.

Лелята е важна. Приятелка е тя. Усмехната и тиха. Мие, готви, глади, шие и пере.

Майката е лице служебно. Началник несменяем без пагони.

Намръщена върви, стои, седи, лежи. С някого се пазари. Копае, реже и сече. Награждава със шамари.

Бащата по тъмно се прибира. Яде, мълчи и после спи.

Леля, леля, леля ми къде е? – пита се ловецът. Тя стои във двора с бродираната риза. Наоколо гергини с едри цветове...

Да се върне няма как. Детството е спомен от музея личен. Музей, наречен памет. Картотека, хранилище, картини по стените, фигури, пластично променливи, са натъпкани в просторни зали.

Да посети музея, може. Уредник, посетител и водач е само той. За другите музеят е трайно недостъпен.

Влиза там. Плаща си билета сам. Касата работи с валута на име "време". Ресто няма.

С часове стои пред някоя картина. Рамката променя, може да я пораздвижи, нещо да добави, друго да премахне... Застава, наблюдава, разсъждава, одобрява.

Влиза в музея пак след ден, месец или случи се година, две.

Застава пред споменатата картина. А тя е върнала предишния си

вид. Виси до нея, с бодрост озарен, поправяният вариант. Кое е тук оригинал?

Не знае храбрият ловец. Излиза от музея.

Да. Така е – стои във мъртво блато. Няма жаби и комари.

Микроби се любят във водата. Техният бульон е тя. Значи, ако се превърне на микроб, няма да е сам. Не, не би могъл. Старанието е тук излишно. Микроб с ботуши! Невъзможно.

Може друго. Пушката да зареди и да гръмне. С изстрел мъглата да пробие и блатото да стане сцена на драмата му безсюжетна. Да възвести, че тук е и го има!...

Аплаузи ще огласят простора. Светът ще разбере: ТОЙ Е!

Дали наистина със пушката да гръмне? Двоуми се нашият ловец.

Но какъв ловец е той, когато дивеч няма и през ум не му минава да преследва и убива някакво животно?

Да се полюбуваме на тоз въпрос, докато той се двоуми.

Но изведнъж Ловецът се полюшва, поразен с беззвучен гръм, дошъл от тъмното, безоблачно Небе. Гръм ехти в душата, събаря и измита целия музей.

Разбрал е той. Ако гръмне, за да огласи, че го има,
че е

СЕГА И ТУК,

равно е да запали храма на Артемида...

Храмът преди векове е изгорял. Херострат! – името, което не бива да се споменава. Подпалвачът, викащ "аз", е той.

От векове е ясно –

Злото и безмисленият крясък "АЗ" близнаци са, еднояйчни при това.

Безкрайно, сиво, кално блато с равнозначните посоки се простира зад края на всяка мисъл. Ловецът носи пушка и може с гръм за себе си да възвести...

Върви ловецът без посока, воден от върха на своя нос. Не може блатото да няма край!

Упорит ще стигне бряг. Ще насади чемшири, ще издигне арката на асма и ще влезе в новия си дом. Ще събуе високите ботуши, ще размърда вкочанени пръсти, ще се подкрепи със чаша вино, а пушката безмълвна зад вратата ще стърчи.

Драмата е драма, когато тя мълчи.

